

СИНТЕЗ, ВЛАСТИВОСТІ ТА СКРИНІНГ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ 6,7-N-1,4-НАФТОХІНОНІВ ТА ЇХ ГЕТЕРОЦИКЛІЧНИХ ПОХІДНИХ

Бучкевич І. Р., Курка М. С.

ВСТУП

Широкий спектр фармакологічної дії нітрогеновмісних сполук пов'язаний з їх впливом на основні процеси, що протікають у живих організмах – регуляції судинного тонуусу, агрегації тромбоцитів, нейромедіаторних процесах, цитотоксичній активності макрофагів, здатних спричиняти загибель пухлинних клітин¹. Шляхом тонкої модифікації структури природних нітрогеновмісних сполук вдається отримати препарати з максимальною вибірковою дією на організм при незначних побічних ефектах². Що є вагомою підставою для пошуку нових біологічно активних сполук серед їх похідних.

Амінокислотні похідні 1,4-нафтохінону володіють високою бактеріостатичною³, бактерицидною⁴, фунгістатичною, противірусною,

---

¹ Design, synthesis and anticancer activity of naphthoquinone derivatives / Xiao-bao Shen et al. *Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal Chemistry*, 2020. Vol. 35 (1). 773-785. DOI: <https://doi.org/10.1080/14756366.2020.1740693>

² Synthesis and biological evaluation of novel (L)- α -amino acid methyl ester, heteroalkyl, and aryl substituted 1,4-naphthoquinone derivatives as antifungal and antibacterial agents / Vishnu K. Tandon et al. *Bioorganic and medicinal chemistry letters (Print)*, 2005. Vol. 15, № 23. P. 5324-5328. URL: <http://pascal-francis.inist.fr/vibad/index.php?action=getRecordDetail&idt=17215242>

³ 1,4-Naphthoquinone Analogues: Potent Antibacterial Agents and Mode of Action Evaluation / Palanisamy Ravichandiran et al. *Molecules*, 2019. 24(7). 1437. DOI: <https://doi.org/10.3390/molecules24071437>

⁴ Synthesis and Antimicrobial Evaluation of 1,4-Naphthoquinone Derivatives as Potential Antibacterial Agents / Palanisamy Ravichandiran et al. *Chemistry-Open*, 2019. 8(5). 589-600. DOI: <https://doi.org/10.1002/open.201900077>

протитуберкульозною, антибіотичною^{5,6}, антималярійною^{7,8}, антигіпоксичною, та протишемічною^{9,10,11,12} активностями і застосовуються як фармакологічні препарати в медицині, а також як фунгіциди та інсектициди^{13,14,15,16}, окрім того вони можуть бути використані, як синтони для подальших перетворень, а також у синтезі гетероциклічних похідних на їх основі.

Гетероциклічні сполуки на основі похідних 1,4-нафтохінону, синтезовані зі сторони хіноїдного циклу мають ряд цінних властивостей

---

⁵ Kevin W. Wellington, Nomgqibelo B. P. Nyoka, Lyndy J. McGaw. Investigation of the antibacterial and antifungal activity of thiolated naphthoquinones. / Drug Development Research, 2019. 80(3). 386-394. DOI: <https://doi.org/10.1002/ddr.21512>

⁶ Naphthoquinone-derivative as a synthetic compound to overcome the antibiotic resistance of methicillin-resistant *S. aureus* / Ronghui Song et al. Communications Biology, 2020. 3, №529. DOI: <https://doi.org/10.1038/s42003-020-01261-0>

⁷ Antitumoral, antileishmanial and antimalarial activity of pentacyclic 1,4-naphthoquinone derivatives / Alcides J. M. da Silva et al. J. Braz. Chem. Soc., 2009. 20(1). DOI: <https://doi.org/10.1590/S0103-50532009000100026>

⁸ The Antimalarial Activities of Methylene Blue and the 1,4-Naphthoquinone 3-[4-(Trifluoromethyl)Benzyl]-Menadiene Are Not Due to Inhibition of the Mitochondrial Electron Transport Chain / Katharina Ehrhardt et al. Antimicrobial Agents and Chemotherapy, 2013. 57(5). 2114–2120. DOI: <https://doi.org/10.1128/AAC.02248-12>

⁹ Synthesis and anti-platelet activity of thiosulfonate derivatives containing a quinone moiety / Khrystyna Bolibruket et al. Scientia Pharmaceutica, 2015. 83(2). 221-231. <https://doi.org/10.3797/scipharm.1411-14>

¹⁰ Synthesis Antitumor Activity and Docking of 2,3-(Substituted)-1,4-Naphthoquinone Derivatives Containing Nitrogen, Oxygen and Sulfur / Maicon Delarmelina et al. J. Braz. Chem. Soc., 2015. 26(9). DOI: <https://doi.org/10.5935/0103-5053.20150157>

¹¹ Antitrypanosomal Activities and Cytotoxicity of Some Novel Imido-substituted 1,4-Naphthoquinone Derivatives / Mozna H. Khraiweh et al. Archives Pharmacal Research, 2012. 35(1). 27–33. DOI : [10.1007/s12272-012-0103-1](https://doi.org/10.1007/s12272-012-0103-1)

¹² Synthesis and Anticancer Evaluation of 1,4-Naphthoquinone Derivatives Containing a Phenylaminosulfanyl Moiety / Palanisamy Ravichandiran et al. Chem Med Chem, 2019. 14(5). 532-544. DOI: <https://doi.org/10.1002/cmdc.201800749>

¹³ 2,3-Disubstituted-1,4-naphthoquinones containing an arylamine with trifluoromethyl group: synthesis, biological evaluation, and computational study / Hatice Yıldırım et al. RSC Advance, 2017. 7. 25753-25764. DOI: [10.1039/C7RA00868F](https://doi.org/10.1039/C7RA00868F)

¹⁴ The Antifungal Activity of Naphthoquinones: An Integrative Review / Debora et al. Anais da Academia Brasileira de Ciências, 2018. 90(1 suppl 2).1187-1214. DOI: [10.1590/0001-3765201820170815](https://doi.org/10.1590/0001-3765201820170815)

¹⁵ Enhancement of Antifungal Activity of Juglone (5-Hydroxy-1,4-naphthoquinone) Using a Poly(D,L-lactic-co-glycolic acid) (PLGA) Nanoparticle System / Tulin Arasoglu et al. J. Agric. Food Chem., 2016. 64(38). 7087-7094. DOI: <https://doi.org/10.1021/acs.jafc.6b03309>

¹⁶ A. K. M. Mominul Islam and Joshua R. Widhalm. Agricultural Uses of Juglone: Opportunities and Challenges. Agronomy, 2020. 10(10). 1500. DOI: <https://doi.org/10.3390/agronomy10101500>

і знайшли своє застосування в якості протипухлинних, антимікробних субстанцій, барвників, каталізаторів, лікарських засобів тощо¹⁷.

Поєднання в одній молекулярній структурі хіноїдного і гетероциклічного фрагментів повинно призвести до одержання нових біологічно активних сполук з високою фізіологічною дією. Можливі два варіанти існування молекул гетероциклічних хінонів: гетероциклічна складова введена в хіноїдну частину окремим фрагментом і гетероциклічна складова конденсована з бензеновим циклом. Спрямований синтез речовин із заданою будовою дозволяє одночасно вирішити декілька проблем. Реалізація такого підходу дає змогу здійснити найкоротшим шляхом синтез бажаної нової сполуки з передбаченими практично корисними властивостями.

У результаті проведених досліджень серед отриманих 7-амінокислотних похідних 1,4-нафтохінонів, виявлено сполуки, які викликають затримку росту та розвитку ембріонів в'юна (*Misgurnus fossilis L.*), що є вагомою підставою для подальших досліджень на протипухлинну активність. Синтезовано ряд нових потенційно біологічно активних модифікованих 6,7-N-1,4-нафтохінонів та їх гетероциклічних похідних, які є потенційними антимікробними речовинами з високою активністю, для яких встановлено залежність «структура-дія».

1. Синтез 6,7-N– 1,4-нафтохінонів та дослідження реакційної здатності аміногрупи в 2-, 6– та 7– положеннях

Сполуки на основі похідних 1,4-нафтохінону зі сторони хіноїдного кільця досліджуються протягом багатьох років і описані у багатьох наукових працях^{18 19}. Перспективним став пошук нових ефективних та малотоксичних біологічно активних сполук ряду нових 7-нітро та

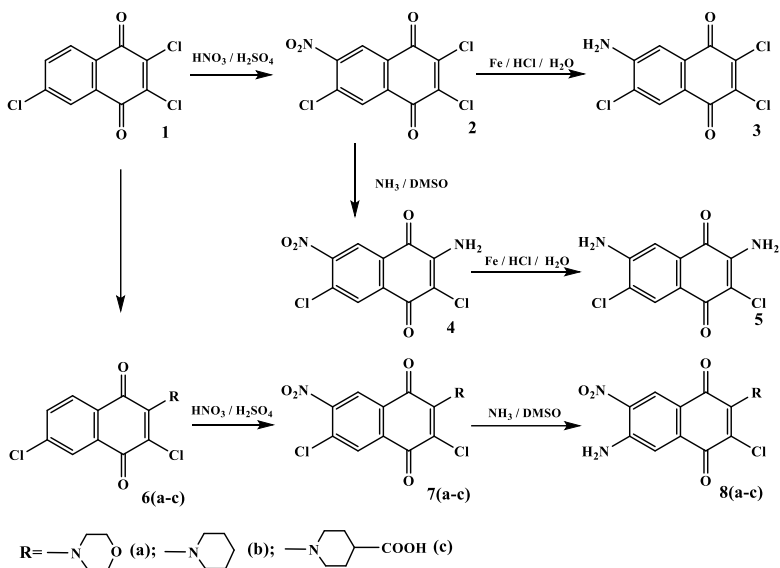
¹⁷ Simplifying Enzymatic Biofuel Cells: Immobilized Naphthoquinone as a Biocathodic Orientational Moiety and Bioanodic Electron Mediator / F. Giroud, R. Milton, B. Tan, et al. ACS Catal., 2015, 5(2). 1240-1244. DOI: <https://doi.org/10.1021/cs501940g>

¹⁸ Synthesis and biological evaluation of novel (L)- α -amino acid methyl ester, heteroalkyl, and aryl substituted 1,4-naphthoquinone derivatives as antifungal and antibacterial agents / V. Tandon, D. Yadav, R. Singh, et al. Bioorg. Med. Chem. Lett., 2005. 15(23). 5324-5328. DOI: 10.1016/j.bmcl.2005.08.032

¹⁹ Plumbagin (5-Hydroxy-2-methyl-1,4-naphthoquinone) Suppresses NF- κ B Activation and NF- κ B-regulated Gene Products Through Modulation of p65 and I κ B α Kinase Activation, Leading to Potentiation of Apoptosis Induced by Cytokine and Chemotherapeutic Agents / S. Sandur, H. Ichikawa, G. Sethi, et al. J. Biological Chemistry, 2006. 281(25). 17023–17033. DOI: 10.1074/jbc.M601595200

7-аміновмісних похідних 1,4-нафтохінону, на основі яких проведено ряд реакцій нуклеофільного заміщення та гетероциклізації.

Для отримання 7-нітро-2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону **2** проведено нітрування 2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону **1** сумішшю концентрованої HNO_3 з H_2SO_4 у співвідношенні 1:2 (рис.1). Оптимальним методом відновлення нітрогрупи отриманого 7-нітро-2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону є відновлення залізом у водному розчині соляної кислоти з каталітичним вмістом етанолу. Вихід 7-аміно-2,3,6-хлор-1,4-нафтохінону **3** за цією методикою становив 89%.

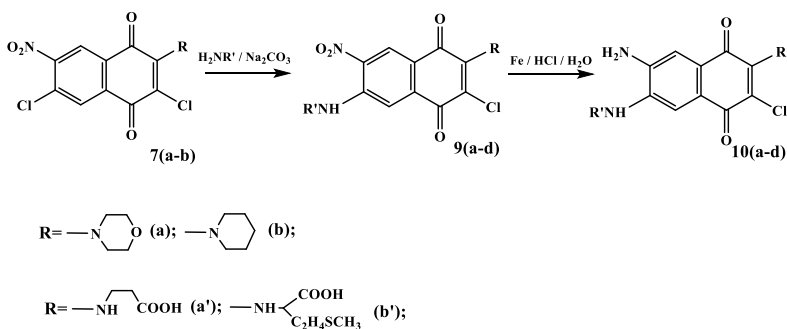

Рис. 1. Синтез нових 7-нітро та 7-аміновмісних похідних 1,4-нафтохінону

Синтез 2-аміно-7-нітро-3,6-дихлор-1,4-нафтохінону **5** проводили за методом А. Гофмана²⁰. При пропусканні аміаку у розчин 7-нітро-2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону в DMSO при 30-40 °С, отримано 2-аміно-3,6-дихлор-7-нітро-1,4-нафтохінон **4**, при 70-80 °С, отримано 6-аміно-3-хлор-7-нітро-2-N-заміщені-1,4-нафтохінони. Відновлення нітрогрупи 2-аміно-7-нітро-3,6-дихлор-1,4-нафтохінону **4** проводили залізом, описаним вище методом.

²⁰ Gilchrist T.L. Heterocyclic chemistry. London: Marshfield, Mass.: Pitman, 1985. 372 p.

При взаємодії сполук **7a**, **7b** з відповідними амінокислотами, відбувається заміщення, в основному, за атомом хлору у 6-положенні, так як у 2-N-заміщених структурах **7a**, **7b** відбувається дезактивація атома вуглецю у 3-му положенні. Реакцію проводили методом трансфазного каталізу в присутності краун-естеру для іонів Na^+ у середовищі 70%-вого етанолу²¹. В якості акцептору HCl використовували Na_2CO_3 (рис. 2). Нітрогрупу у синтезованих сполуках **9 a-d** відновлювали залізом у присутності еквівалентної кількості HCl в етиловому спирті.

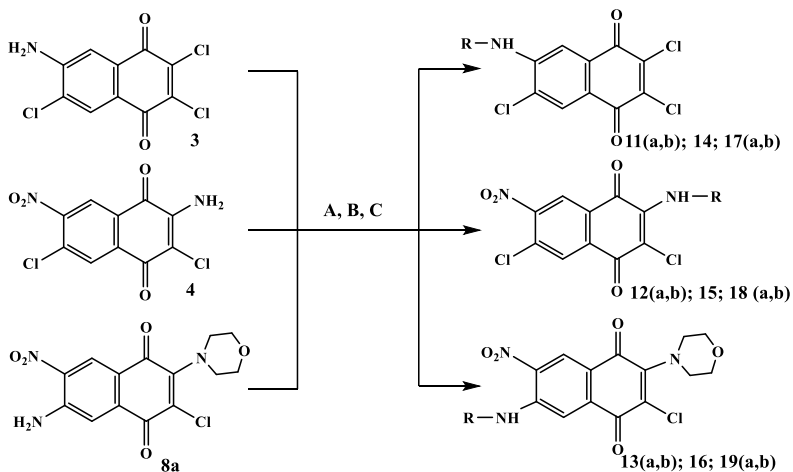

Рис. 2. Синтез нових 7-нітро та 7-аміновмісних похідних 1,4-нафтохінону

Для дослідження нуклеофільності аміногрупи у 6-му 7-му положеннях і порівняння з нуклеофільною активністю аміногрупи у 2-му положенні нафтохіноїдного фрагменту 1,4-нафтохінону, проведено реакції алкілювання алкілйодидами, ацилювання ацетатним ангідридом, а також здійснено взаємодію з сульфінілхлоридом та сульфонілхлоридом (рис. 3.)²².

²¹ Синтез нових азотовмісних похідних 2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону / Бучкевич І.Р. та інші. Вісник Національного університету «Львівська політехніка» – Хімія, технологія речовин та їх застосування, 2009, № 644. – С. 111-114. URL: http://vlp.com.ua/files/25_39.pdf

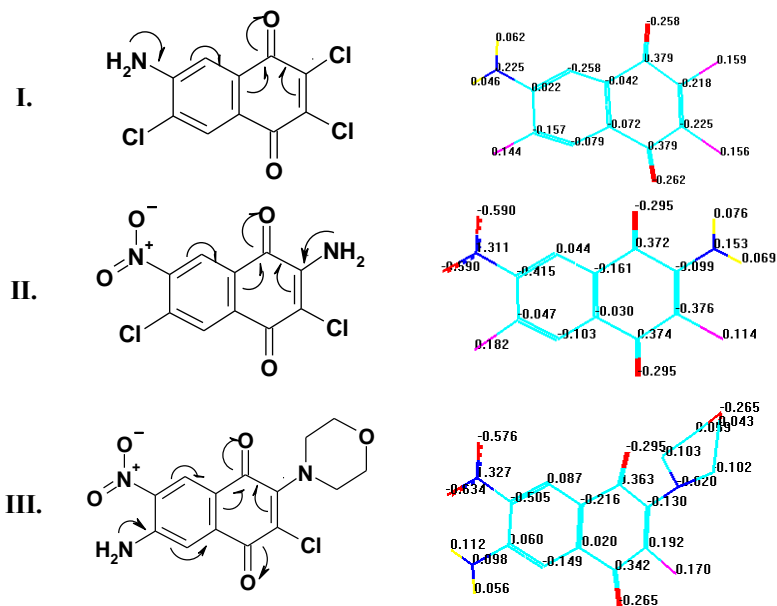
²² Дослідження реакційної здатності аміногрупи в 2-, 6- та 7- положеннях 1,4-нафтохінону / Бучкевич І. Р., Хом'як С. В., Курка М. С. та інші. Chemistry, Technology and Application of Substances = Хімія, технологія речовин та їх застосування, 2018. Vol. 1, № 2. 88–97. DOI: <https://doi.org/10.23939/ctas2018.02.088>

Метод	Реагент	Замісник, R	Кількість молів	№ синтезованих сполук
A	R-I	EtEt-, <i>i</i> -Pr-	1	11(a,b), 12(a,b), 13(a,b)
B	Ac ₂ O	R-CO-CH ₃	1	14, 15, 16
C	R-Cl	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{S} \\ \parallel \\ \text{O} \end{array} \text{C}_6\text{H}_4 \text{Me}(\grave{a}); \begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{S} \\ \parallel \\ \text{O} \end{array} \text{C}_6\text{H}_4 \text{Me}(\acute{a})$	1	17(a,b), 18(a,b), 19(a,b)

Рис. 3. Реакції алкілювання алкілідидами, ацилювання ацетатним ангідридом 2-,6-,7-аміно– похідних 1,4-нафтохінонів

Так, при алкілюванні сполук **3**, **4**, **8a** за допомогою EtI або *i*-PrI (**A**), в бензені, з додаванням Et₃N, як акцептора HCl отримані похідні за аміногрупою у 2-, 6-, 7-положенні відповідно **11a,b** – **13a,b**, при цьому вихід сполук **11 a,b** становив 79 і 75 %, **12 a,b** – 65 і 61 %, **13 a,b** – 68 і 71%.

Рис 4. Квантово-хімічні розрахунки зарядів на атомах вуглецю та азоту 2-,6-,7-а-іно- похідних 1,4-нафтохінонів за програмою HyperChem Professional

За наявності аміногрупи у молекулі заміщеного 1,4-нафтохінону відбувається зсув електронної густини в сторону нафтохіноїдного циклу з відповідною зміною заряду на атомах вуглецю у певному положенні. Аналізуючи експериментальні дані та результати квантово-хімічних розрахунків зарядів на атомах вуглецю та азоту за програмою HyperChem Professional можна зробити висновок, що реакційна здатність аміногрупи в реакціях алкілювання найвища при 7-му атомі вуглецю (I), дещо нижча активність аміногрупи у 6-му положенні (III) і найнижча у 2-положенні аміногрупи (II) (рис 4).

Ацилювання аміногруп 7-аміно-2,3,6-трихлоро-1,4-нафтохінону **3**, 2-аміно-3,6-дихлоро-7-нітро-1,4-нафтохінону **4**, 2-N-морфоліно-3-хлоро-6-аміно-7-нітро-1,4-нафтохінонів **8a** проводили ацетатним ангідридом²³, з утворенням відповідних похідних **14-16**. Аміни порівняно легко ацилюються при кімнатній температурі ацетатним ангідридом, який виступає і як ацилюючий агент, і як розчинник, у

²³ Ластухін Ю.О., Воронов С.А. Органічна хімія. Львів.: Центр Європи, 2001. 864 с.

присутності каталітичної кількості H_2SO_4 . У результаті реакції було отримано N-ацильні похідні **14-16** з виходами 69, 84 і 75%, відповідно, підтвердили залежність реакційної активності аміногрупи від положення у нафтохіноїдному циклі.

Синтез сульфініламідів та сульфоніламідів проведено в середовищі бензолу, з додаванням Et_3N як акцептора HCl . Виділяли сполуки **17 a, b**, з виходами 58 і 60%, **18 a, b** – 71 і 67%, **19 a, b** – 66 і 64%, чим підтверджено залежність нуклеофільності аміногрупи від положення в нафтохіноїдному циклі.

При взаємодії діамінопохідних в аналогічних умовах з 2-ма молями відповідного реагенту отримано відповідні дизаміщені похідні **22 a, b** – **27 a, b**.

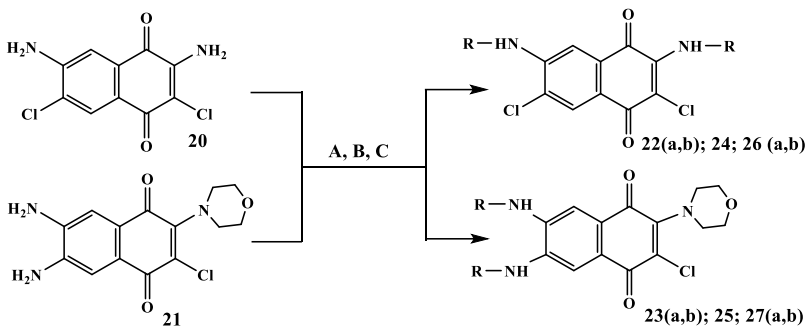
Алкилуванням діамінопохідних 1,4-нафтохінону **20, 21** одержано 2,7-діалкілопохідні **22 a, b** з виходом 43 і 45 %, що вказує на нишу реакційну здатність аміногруп ніж у 6,7-заміщених похідних **23 a, b**, вихід яких 51 і 62 % відповідно.

Ацилюванням діамінів 2,7-діаміно 2,6-дихлоро-1,4-нафтохінону **20** та 6,7-діаміно-3(2)-хлоро-1,4-нафтохінону **21** одержано діацильовані продукти **24** та **25** з виходами 55 і 59 %.

При взаємодії 2,7-діаміну **20** та 6,7-діаміну **21** з 2-ма молями сульфініламіду чи сульфоніламіду заміщення спочатку проходить по аміногрупі, яка знаходиться у 2-му положенні. Для отримання дизаміщених похідних 2,7-діаміно– **26 a, b** та 6,7-діаміно-3-хлоро-1,4-нафтохінонів **27 a, b** проведено реакцію в більш жорстких умовах: як розчинник використано DMSO , при 85-90°C. Таким чином отримано сульфініл та сульфоніл похідні 2,7-діаміно– **26 a, b** та 6,7-діаміно-3-хлоро-1,4-нафтохінонів **27 a, b** з виходами від 51 до 58 % (рис. 5).

Досліджено, що з більшими виходами при однакових умовах реакції утворюються похідні за аміногрупою у 6-му та 7-му положенні нафтохінону, так як заряди на атомах вуглецю у 6– та 7-му положенні практично рівнозначні. Аміногрупа у 2-му положенні нафтохінону реагує набагато важче, що пояснюється її слабкою нуклеофільністю та різницею зарядів на атомах вуглецю у 2-му та 7-му положеннях нафтохіноїдного циклу (за рахунок зсуву електронної густини в сторону хіноїдного циклу) (рис. 6).

Метод	Реагент	Замісник	Кількість молів	№ синтезованих сполук
A	R-I	Et-, <i>i</i> -Pr-	2	22 (a,b), 23 (a,b)
B	Ac ₂ O	R-CO-CH ₃	2	24, 25
C	R-Cl	R-S(=O) ₂ -C ₆ H ₄ -Me(à); R-S(=O) ₂ -C ₆ H ₄ -Me(á)	2	26 (a,b), 27 (a,b),

Рис. 5. Реакції нуклеофільного заміщення діамінопохідних 1,4-нафтохінонів

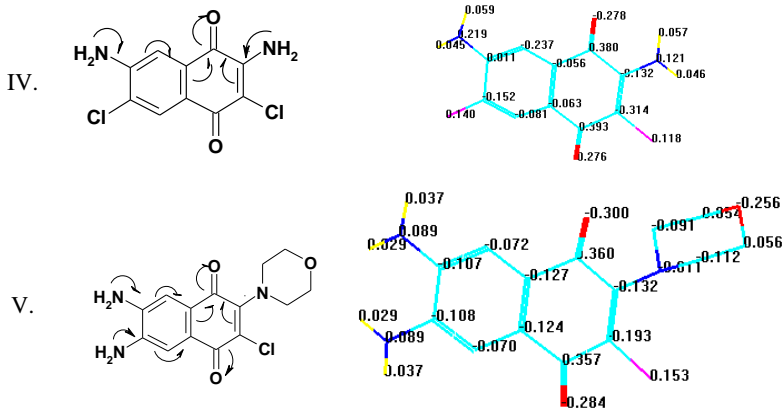
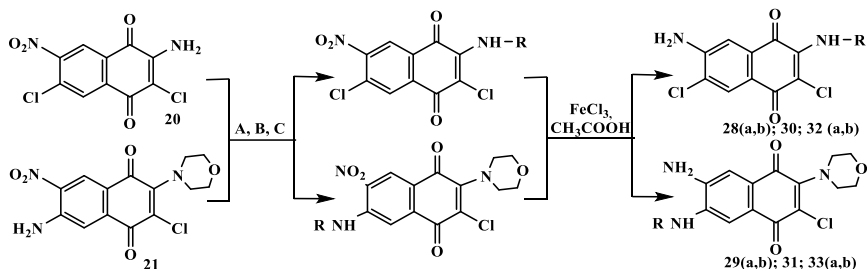

Рис. 6. Квантово-хімічні розрахунки зарядів на атомах вуглецю та азоту діамінопохідних 1,4-нафтохінонів за програмою HyperChem Professional

При заміщенні лише однієї аміногрупи використано нітроамінопохідні 3-хлоро-1,4-нафтохінону **20** і **21** (рис. 7). Нітрогрупу синтезованих амінопохідних відновлювали заліза хлоридом (III),

у водному розчині соляної кислоти, як розчинник для нітро-*R*-амінопохідних 1,4-нафтохінону використовували етанол.

Встановлено, що з більшими виходами при однакових умовах реакції утворюються похідні за аміногрупою у 6-му положенні нафтохінону (65 – 74 %), що ще раз підтверджує раніше отримані результати.

Метод	Реагент	Замісник	Кількість молів	№ синтезованих сполук
A	R-I	Et-, <i>i</i> -Pr-	1	28(a,b), 29 (a, b)
B	Ac ₂ O	R-CO-CH ₃	1	30, 31
C	R-Cl	R = SO_2 -C ₆ H ₄ -Me(à); SO_2 -C ₆ H ₄ -Me(á)	1	32(a,b), 33(a,b)

Рис. 7. Нуклеофільне заміщення лише однієї аміногрупи нітроамінопохідних 3-хлоро-1,4-нафтохінону

Результати ¹H ЯМР– та ІЧ-спектроскопії підтверджують будову синтезованих сполук.

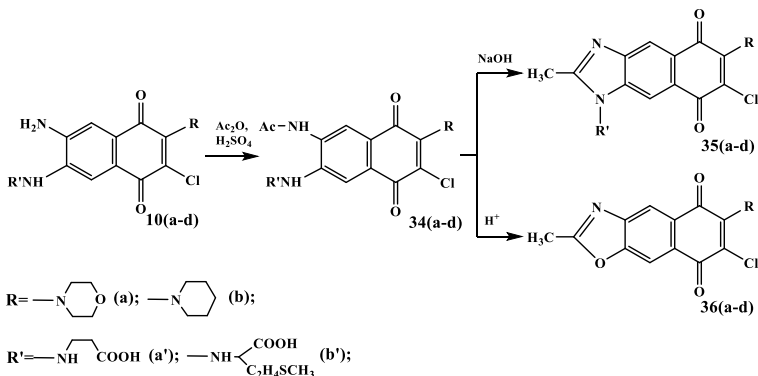
В результаті проведених досліджень встановлено, що при однакових умовах реакції положення аміногрупи досить вагово впливає на вихід кінцевого продукту. За наявності аміногрупи у молекулі заміщеного 1,4-нафтохінону відбувається зсув електронної густини в бік нафтохіноїдного циклу з відповідною зміною заряду на атомах вуглецю у певному положенні. 7-Амінозаміщені похідні 1,4-нафтохінону дають виходи більше 75%, 6-амінозаміщені – 60-70%, а 2-амінозаміщені сполуки – 40-50%. Встановлено, що за рахунок зсуву електронної густини в сторону хіноїдного циклу, аміногрупа в 2-му положенні 1,4-нафтохінону проявляє дуже слабкі нуклеофільні властивості.

2. Синтез конденсованих нітрогеновмісних гетероциклів заміщеного 1,4-нафтохінону

На основі похідних 6,7-заміщеного 1,4-нафтохінону проведено синтез імідазольних систем, як конденсованих з нафтохіноїдним

циклом, так і похідних в яких гетероциклічна складова введена в хіноїдну молекулу окремим фрагментом з метою розширити спектр біологічно активних сполук та посилити їх дію за рахунок поєднання в молекулі імідазольного та нафтохіноїдного фрагменту. Було отримано ряд 6[(5-аміно-2,3-дигідро-1*H*-1,2,4-триазол-3-іл)-аміно]-3-хлоро-2-заміщених-4-іл-7-нітронафтохінонів, 2,7-дихлоро-6-(2,5-диметил-1*H*-пірол-1-іл)-3-*R*-4-іл-нітронафтохінонів та хіноксалінтіонові похідні заміщеного 1,4-нафтохінону.

З метою створення нових імідазольних систем 1,4-нафтохінону використано 2-*R*-заміщені-3-хлоро-7-ациламіно-1,4-нафтохінони **10 a-d**. У реакціях гетероциклізації амінопохідних 1,4-нафтохінону у лужному середовищі, у м'яких умовах утворюються імідазольні похідні **35 a-d**, а у кислому середовищі при нагріванні відбувається відщеплення амінного замісника у 6-му положенні з утворенням оксазольного циклу **36 a-d** (рис. 8).

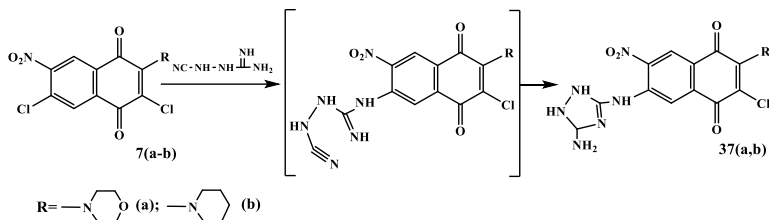

Рис. 8. Синтез нових імідазольних та оксазольних систем 1,4-нафтохінону

При взаємодії 2,6-*R*-заміщених-3-хлоро-7-аміно-1,4-нафтохінонів **10 a-d** в середовищі оцтового ангідриду, з каталітичним вмістом

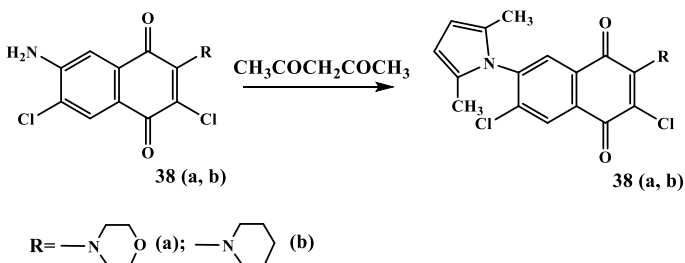
концентрованої H_2SO_4 та нагріванні при 50-60°C впродовж 5-7 год. було отримано оксазоли типу **36 a-d**^{24,25}.

Взаємодією 2-N-заміщених-3,6-дихлоро-7-аміно-1,4-нафтохінонів **7a**, **7b** з диціандіамідом було отримано 6[(5-аміно-2,3-дигідро-1*H*-1,2,4-триазол-3-іл)-аміно]-3-хлоро-2-заміщені-4-іл-7-нітронафтохінони **37a**, **37b**. Формування триазольного циклу сполук **37a**, **37b** відбувається через проміжний 2-ціаногідрозин-1-карбоксімідамід (рис. 9).

Рис. 9. Синтез нових триазольних систем 1,4-нафтохінону

Синтез 2,7-дихлоро-6-(2,5-диметил-1*H*-пірол-1-іл)-3-*R*-4-іл-нітро-нафтохінонів **39a**, **39b** проведено взаємодією 2-заміщених-3,6-дихлоро-7-аміно-1,4-нафтохінонів **38a**, **38b** з гептан-2,6-діоном в суміші толуену з етилацетатом, в присутності *n*-толуенсульфокислоти (рис. 10):

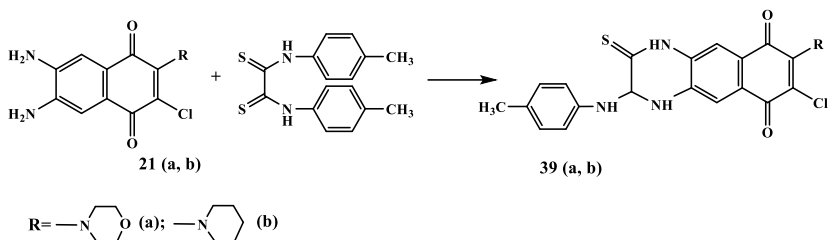

Рис. 10. Синтез 2-заміщених-3,6-дихлоро-7-аміно-1,4-нафтохінонів

²⁴ Synthesis of new 6,7(N,O)-heterocyclic 1,4- naphthoquinones / Buchkevych I., Kurka M., Krvavych A. et al. Biointerface Research in Applied Chemistry, 2021. Vol. 11, №.6. 13903–13910. DOI: <https://doi.org/10.33263/BRIAC116.1390313910>

²⁵ D. D. Sanz Sharley; J. M. J. Williams. Acetic acid as a catalyst for the N-acylation of amines using esters as the acyl source. *Chem. Commun.*, 2017. 53. 2020-2023. DOI: <https://doi.org/10.1039/c6cc09023k>

Взаємодією діамінів **21a**, **21b** з N,N'-біс(4-метилфеніл)дитіооксамідом в DMSO при 70-80°C з високими виходами (70-80%) отримано хіноксалінтіонові похідні заміщеного 1,4-нафтохінону **39a**, **39b** (рис. 11):

Рис. 11. Синтез хіноксалінтіонових похідних заміщеного 1,4-нафтохінону

Результати елементного аналізу, ПМР– та ІЧ-спектроскопії підтверджують будову синтезованих сполук.

3. Перспективи використання функціоналізованих 6,7-N–1,4-нафтохінонів та їх гетероциклічних похідних

Для синтезованих речовин було проведено віртуальний біологічний скринінг за допомогою програми PASS Online²⁶. Аналіз отриманих даних PASS Online показав, що для більшості синтезованих сполук прогнозується висока антибактеріальна, противірусна, фунгіцидна, протидіабетична, противиразкова, протиракова, протиасматична, антипаркінсональна, імуностимуляторна, нейропротекторна, гепатопротекторна, протиартритна активність. Крім того для сполук з сульфінільною та сульфонільною групами властива висока протиневротична дія (Pa=0,989 – 0,996).

Отримані результати свідчать, що експериментальні дослідження біологічної активності 2,6,7-заміщених 1,4-нафтохінонів є доцільним у пошуку нових препаратів з високою фармакологічною дією з одного боку та низькою токсичністю з іншого.

Дослідження змін морфології зародків в'юна впродовж ембріогенезу, за умов впливу амінокислотних похідних 6,7-N-заміщеного 1,4-нафтохінону.

²⁶ PASS (Prediction of Activity Spectra for Substances) URL: <http://www.way2drug.com/PASS Online/>

У ряді синтезованих амінокислотних 6,7-N-1,4-нафтохінонів виявлено сполуки, які викликають затримку росту та розвитку ембріонів в'юна *Misgurnus fossilis* L., що є вагомою підставою для подальших досліджень на протипухлинну активність.

Для експерименту використовували яйцеклітини і зародки прісноводної кісткової риби в'юна *Misgurnus fossilis* L., які отримували і запліднювали за методикою Нейфаха²⁷. Стадії розвитку контролювали візуально, методом світлової мікроскопії, за допомогою мікроскопа МБС-9.

Інкубація зародків в'юна в середовищах, з додаванням 2-морфоліно-3-хлор-6-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10a** та 2-піперідино-3-хлор-6-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10b** в концентрації $1 \cdot 10^{-3}$ мкг/мл, в обох випадках призводила до затримки розвитку на 3,5 години, у порівнянні з контролем, та загибелі зародків через добу. У перші години розвитку спостерігалась деформація перших зародкових клітин (2 бластомери), що призводило до відсутності утворення бластомерів наступних стадій.

Через добу після запліднення (25 година розвитку) за наявності в середовищі 2-морфоліно-3-хлор-6-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10a** при тій самій концентрації спостерігали руйнування плазматичної мембрани зародків та вихід жовтка у перивітеліновий простір (рис. 12).

Рис. 12. Руйнування плазматичної мембрани зародків та вихід жовтка у перивітеліновий простір

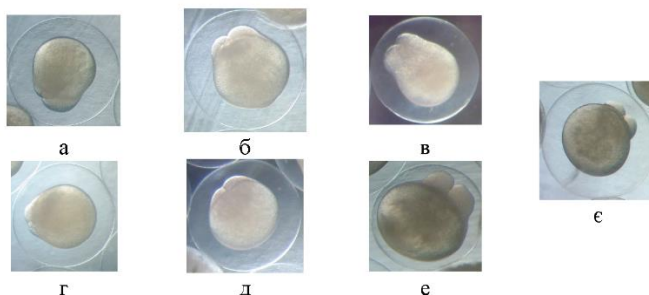
Ймовірно, це можна пояснити тим, що амінокислотний фрагмент молекул досліджуваних речовин легко проникає через перивітелінову оболонку та плазматичну мембрану зародків, що супроводжується руйнуванням останньої і призводить до загибелі зародка.

Оскільки застосування розчину 2-морфоліно-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10a** та 2-піперідино-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-

---

²⁷ Гойда О.А. Биофизические аспекты раннего онтогенеза животных. К.: Наук. Думка, 1993. 224 с.

1,4-нафтохінону **10b** у концентрації $1 \cdot 10^{-3}$ мкг/мл привело до летальних наслідків упродовж першої доби розвитку, тому для подальших морфологічних досліджень вибрали менші концентрації досліджуваних речовин – $4 \cdot 10^{-5}$ мкг/мл, $1 \cdot 10^{-7}$ мкг/мл і $1 \cdot 10^{-9}$ мкг/мл. У зародків, які розвивалися у обох досліджуваних розчинах з концентраціями $1 \cdot 10^{-5}$ мкг/мл, $1 \cdot 10^{-7}$ мкг/мл, $1 \cdot 10^{-9}$ мкг/мл, спостерігалось відділення жовткової оболонки від поверхні бластомера, утворення перивітелінового простору і формування цитоплазматичного горбика, як це спостерігали у контрольних дослідах (рис. 13). Перший поділ відбувався через 90 хв (2 бластомери) і кожний наступний – через 30 ± 2 хв, і відповідав визначеним стадіям за таблицями нормального розвитку Астаурова²⁸.

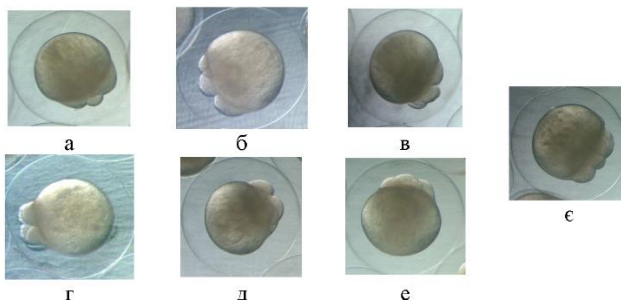

Рис. 13. Стадія I розвитку зародків в'юна (90 хв після запліднення) за умов впливу 2-морфоліно-3-хлоро-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10a в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (а), $1 \cdot 10^{-7}$ (б), $1 \cdot 10^{-9}$ (в) і 2-піперідино-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10b** в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (г), $1 \cdot 10^{-7}$ (д), $1 \cdot 10^{-9}$ (е) та контролю (є)**

У зародків, що розвивались у досліджуваних розчинах чітко спостерігалась залежність відносно концентрації досліджуваної речовини та ступенем затримки розвитку на наступних стадіях утворення бластомерів (рис. 14).

У результаті, було досліджено, що присутність у середовищі сполуки **10a** в концентрації $1 \cdot 10^{-5}$ мкг/мл. протягом кількох наступних поділів призводить до значної деформації зародкових клітин та часткового руйнування жовтка, що унеможливує подальший розвиток при таких концентраціях.

²⁸ Сіренко А.Г. Біологія розвитку. Івано-Франківськ, 2018. 304 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3566.pdf>

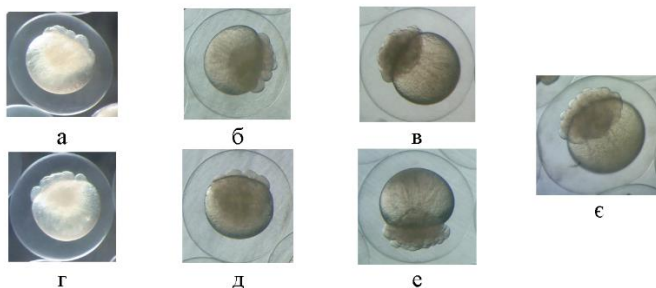
Рис. 14. Стадія III та IV розвитку зародків в'юна (2,5-3 год. після запліднення) за умов впливу 2-морфоліно-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10a** в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (а), $1 \cdot 10^{-7}$ (б), $1 \cdot 10^{-9}$ (в) і 2-піперідино-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону **10b** в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (з), $1 \cdot 10^{-7}$ (д), $2 \cdot 10^{-9}$ (е) та контролю (е)

Менше впливає на затримку росту зародків в'юнів присутність в середовищі нафтохінону **10a** у концентрації $1 \cdot 10^{-7}$ мкг/мл. За присутності в середовищі нафтохінону **10a** у концентрації $1 \cdot 10^{-9}$ мкг/мл на наступних стадіях утворення бластомерів спостерігалось незначна затримка розвитку відповідно часовим нормам. Аналогічна ситуація, але більш яскраво виражена, спостерігається за присутності нафтохінону **10b** у досліджуваному середовищі. Додавання до середовища інкубації нафтохінону **10b** у тих самих концентраціях вело до затримки поділу бластомерів – приблизно на годину – замість 16 бластомерів виявлено 4 бластомери.

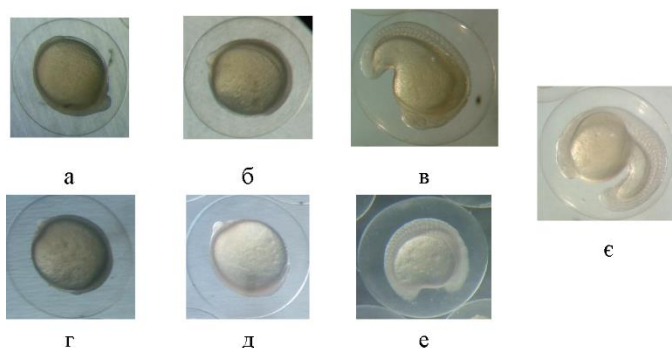
Аналізуючи отримані дані можна зробити висновок, що наявність піперідинової групи у нафтохіноні **10b** викликає більшу ембріотоксичність, ніж морфолінова група у нафтохіноні **10a**. Утворення аномальних клітин виявлено за умов впливу амінокислотного фрагменту нафтохінону **10b**, так як тільки у незначній кількості зародків (менше 5%) виявлено нормальне формування зародкових клітин (рис. 15).

Подальше інкубування зародків за присутності досліджуваних речовин спричинювало їх загибель на стадії формування сомітів тулуба – через 27-48 годин після запліднення.

Рис. 15. Перша доба розвитку зародків в'юна за умов впливу 2-морфоліно-3-хлоро-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону *10a* в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (а), $1 \cdot 10^{-7}$ (б), $1 \cdot 10^{-9}$ (в) і 2-піперідино-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону *10b* в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (г), $1 \cdot 10^{-7}$ (д), $2 \text{ г} \cdot 10^{-9}$ (е) та контролю (е)

Рис. 16. Друга доба розвитку зародків в'юна за умов впливу 2-морфоліно-3-хлоро-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону *10a* в концентр 2-піперідино-3-хлор-6-N-гліцино-7-аміно-1,4-нафтохінону *10b* в концентрації: $1 \cdot 10^{-5}$ (а), $1 \cdot 10^{-7}$ (д), $1 \cdot 10^{-9}$ (е) та контролю (е)

Тільки у незначної кількості зародків, які вижили, спостерігався нормальний розвиток – відбувалася закладка центральної нервової системи, завершився процес обростання жовтка бластодермою, зародки були витягнуті у довжину, передній кінець якого розширений, а задній дещо піднятий над жовтковою пробкою (рис. 16). Зародки, які пройшли ці етапи розвитку виявлено за умов впливу усіх досліджуваних амінокислотних похідних 1,4-нафтохінону, але очевидна затримка їх розвитку у порівнянні з контролем навіть у низьких концентраціях (рис. 16, в, е).

Серед отриманих 7-амінокислотних похідних 1,4-нафтохінонів, виявлено сполуки, які викликають затримку росту та розвитку ембріонів в'юна (*Misgurnus fossilis* L.), що є вагомою підставою для подальших досліджень на протипухлинну активність. У зародків, що розвивались у досліджуваних розчинах чітко спостерігалась залежність відносно концентрації досліджуваної речовини та ступенем затримки розвитку на наступних стадіях утворення бластомерів, окрім цього наявність піперидинового фрагменту викликає більшу ембріотоксичність, ніж морфолінове угрупування.

Антимікробна та протигрибкова активність нових похідних 1,4-нафтохінону

Антимікробну та протигрибкову активність нових похідних 1,4-нафтохінону вивчали методом лунок²⁹, використовуючи наступні штами мікроорганізмів: грампозитивні (*Staphylococcus aureus*), грамнегативні (*Escherichia coli*) бактерії та дріжджові гриби (*Candida tenuis*). Бактеріальну суспензію в кількості 0,1 мл рівномірно розподіляли по поверхні м'ясо-пептонного агару в чашках Петрі³⁰. Чашки підсушували при кімнатній температурі протягом 20-30 хв, після чого робили лунки, у які вносили розчин досліджуваної речовини відповідної концентрації (20 мкл робочого розчину на лунку). Чашки витримували при температурі 10-15°C для дифузії речовини в середовище, а потім поміщали в термостат при 37°C. Як контроль використовували стандарти 2,3-дихлор-1,4-нафтохінону (ДХНХ) та оксацилін. Через 18-20 год проводили вимірювання зон пригнічення росту навколо лунок. Фунгістатичну дію досліджуваних препаратів спостерігали у концентраціях 0,01% протягом перших 48 год. Після 6 діб інкубації розвиток тест-мікрофлори спостерігався у всіх випадках.

Антибактеріальну та протигрибкову активності оцінювали величиною діаметра зон затримки росту мікроорганізмів.

У результаті проведеного скринінгу було встановлено, що частина сполук проявила помірно виражену антибактеріальну активність. Проте були відзначені речовини з яскраво вираженою активністю, про що свідчать дані (табл. 1).

---

²⁹ Synthesis, antibacterial and antifungal activities of new pyrimidinone derivatives / Oussama Cherif et al. Heterocyclic Communications, 2015. 21(4). 191-194. DOI: <https://doi.org/10.1515/hc-2015-0066>

³⁰ Широбоков В.П. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія: підручник для студентів вищ. мед. навч. закладів. Вінниця: Нова Книга, 2011. 952 с.

Таблиця 1

**Антимікробна та протигрибкова активність
нових похідних 1,4-нафтохінону**

№ сполуки	Пригнічення зон росту культур, мм		
	<i>E. coli</i>	<i>St. Aureus</i>	<i>C. tenuis</i>
ДХНХ	15	18	21-23
оксацилін	0	24	-
35a	0	16-18	14-16
35b	0	18-20	18-19
35c	0	16-17	15-17
35d	0	18-20	18-19
36a	24-27	25-26	26-27
36b	15-16	17-22	25-28
36c	14-17	22-24	27-30
36 d	15-17	23-25	27-29
37a	13-15	15-16	25-26
37b	13-14	16-17	26-27
38a	20-23	28-29	22-24
38b	20-22	25-27	24-25
39a	23-25	25-26	28-29
39b	22-24	28-30	28-30

St.aureus є високочутливим до досліджуваних концентрацій імідазольних систем 1,4-нафтохінону **35 a-d**, порівняно з оксациліном та ДХНХ, які в свою чергу проявляють вибірково дію на грам-позитивні бактерії. Відсутність зон затримки росту бактерій *E.coli* свідчать про те, що досліджувані речовини у даних концентраціях не проявляють антимікробної дії стосовно грам-негативних бактерій. *E.coli* виявилася чутливою до оксазольних систем 1,4-нафтохінону **36 a-d**, в той час як оксацилін не володіє антимікробною активністю по відношенню до цього штаму.

St.aureus є високочутливим до досліджуваних концентрації сполук **37 a, 37b, 38 a-в** та 39 a-в), порівняно з оксациліном та ДХНХ, які в свою чергу проявляють вибірково дію на грам-позитивні бактерії. Більшість досліджених сполук за антимікробною дією на грам-позитивні мікроорганізми проявили вищу активність ніж ДХНХ та оксацилін. *E. coli* виявилася чутливою до сполук **37 a, 37b, 38a, 38b, 39a, 39b**, в той час як оксацилін не володіє антимікробною активністю по відношенню до цього штаму. Сполуки **38a, 38b** та **39a, 39b**, мають вищі показники, ніж ДХНХ по дії на грам-негативні бактерії.

Виходячи з даних табл. 1 можна вивести наступну залежність між будовою та антимікробною дією досліджених сполук:

– введення в молекулу 1,4-нафтохінону додаткового аміотриазольного замісника у положенні 6 зменшує дію як на грампозитивні, так і на грамнегативні бактерії;

– наявність пірольного циклу у положенні 7 1,4-нафтохінону підвищує активність проти грампозитивних та грамнегативних мікроорганізмів;

– наявність тіооксоамідного циклу у положенні 7 1,4-нафтохінону суттєво підвищує активність проти грампозитивних та грамнегативних мікроорганізмів.

Отже, проведені дослідження дозволили виявити ряд похідних зі значною активністю по відношенню до штамів *S. Aureus*, *E. Coli* та *C tenuis*. Це може бути експериментальним обґрунтуванням для подальшого пошуку хіміотерапевтичних засобів у даних рядах сполук.

ВИСНОВКИ

Згідно представлених результатів щодо синтезу, хімічних властивостей, експериментальних і прогнозованих біологічних властивостей, нові 7-нітро та 7-аміновмісні похідні 1,4-нафтохінону є перспективними для пошуку нових ефективних та малотоксичних біологічно активних сполук.

Представлено дослідження нуклеофільності аміногрупи у 2-положенні 1,4-нафтохіноїдного фрагменту у порівнянні з нуклеофільними властивостями аміногруп у 6- та 7- положенні в реакціях алкілювання, ацилювання, а також при взаємодії з сульфінілхлоридами та сульфонілхлоридами. Встановлено, що за наявності аміногрупи у молекулі заміщеного 1,4-нафтохінону відбувається зсув електронної густини в сторону нафтохіноїдного циклу з відповідною зміною заряду на атомах вуглецю у певному положенні. Таким чином реакційна здатність аміногрупи в реакції алкілювання найвища у 7-му атомі вуглецю, дещо нижча активність аміногрупи у 6-му положенні і найнижча у 2-положенні 1,4-нафтохінону.

У результаті проведених досліджень було синтезовано ряд нових 5-ти, 6-ти та 7-членних нітрогеновмісних гетероциклів заміщеного 1,4-нафтохінону, як конденсованих з нафтохіноїдним циклом, так і похідних в яких гетероциклічна складова введена в хіноїдну молекулу окремим фрагментом.

Серед отриманих 7-амінокислотних похідних 1,4-нафтохінонів, виявлено сполуки, які викликають затримку росту та розвитку ембріонів в'юна (*Misgurnus fossilis L.*), що є вагомою підставою для подальших досліджень на протипухлинну активність.

Проведені дослідження антимікробної та фунгіцидної активності дозволили виявити ряд замісників для похідних 1,4-нафтохінону, які певним чином впливають на активність відповідних сполук по відношенню до штамів *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli* та *Candida*

tenuis. Це служить підґрунтям для подальшого пошуку антибактеріальних та протигрибкових хіміотерапевтичних засобів у рядах синтезованих сполук.

АНОТАЦІЯ

Широкий спектр фармакологічної дії нітрогеновмісних сполук пов'язаний з їх впливом на основні процеси, що протікають в живих організмах, що служить основою для пошуку нових біологічно активних сполук серед їх похідних. Шляхом модифікації структури нітрогеновмісних сполук вдається отримати препарати з максимальною вибірковою дією на організм при незначних побічних ефектах.

В даній роботі описано метод введення NH_2 -групи в 2,6- та 7- положення 1,4-нафтохінону. Представлено дослідження нуклеофільності аміногрупи у 2-положенні 1,4-нафтохіноїдного фрагменту у порівнянні з нуклеофільними властивостями аміногруп у 6- та 7- положенні. Це дало можливість проведення синтезу різноманітних гетероциклів зі сторони бензенового циклу 1,4-нафтохінону. Використання 6-амінокислотних похідних 1,4-нафтохінону дало можливість провести конденсацію гетероциклічної складової поруч з бензеновим циклом: у м'яких умовах, у лужному середовищі утворюються імідазольні похідні, а у кислому середовищі при нагріванні відбувається відщеплення амінного замісника у 6-му положенні з утворенням оксазольного циклу.

Проведено синтез імідазольних систем на основі похідних 6,7-заміщеного 1,4-нафтохінону, як конденсованих з нафтохіноїдним циклом, так і похідних в яких гетероциклічна складова введена в хіноїдну молекулу окремим фрагментом з метою розширити спектр біологічно активних сполук та посилити їх дію за рахунок поєднання в молекулі імідазольного та нафтохіноїдного фрагменту.

Проведені дослідження антимікробної та фунгіцидної активності дозволили вивести наступну залежність: введення в молекулу 1,4-нафтохінону додаткового амінотриазольного замісника у положенні 6 зменшує дію як на грампозитивні, так і на грамнегативні бактерії; наявність пірольного циклу у положенні 7 1,4-нафтохінону підвищує активність проти грампозитивних та грамнегативних мікроорганізмів та дріжджових грибів; наявність тіооксоамідного циклу у положенні 7 1,4-нафтохінону суттєво підвищує активність проти грампозитивних та грамнегативних мікроорганізмів та дріжджових грибів. Це є підґрунтям для подальшого пошуку антибактеріальних та протигрибкових хіміотерапевтичних засобів у рядах синтезованих сполук.

ЛІТЕРАТУРА

1. Design, synthesis and anticancer activity of naphthoquinone derivatives / Xiao-bao Shen et al. Journal of Enzyme Inhibition and Medicinal

Chemistry, 2020. Vol. 35 (1). 773-785. DOI: <https://doi.org/10.1080/14756366.2020.1740693>

2. Synthesis and biological evaluation of novel (L)- α -amino acid methyl ester, heteroalkyl, and aryl substituted 1,4-naphthoquinone derivatives as antifungal and antibacterial agents / Vishnu K. Tandon et al. *Bioorganic and medicinal chemistry letters* (Print), 2005. Vol. 15, № 23. P. 5324-5328. URL: <http://pascal-francis.inist.fr/vibad/index.php?action=getRecordDetail&idt=17215242>

3. 1,4-Naphthoquinone Analogues: Potent Antibacterial Agents and Mode of Action Evaluation / Palanisamy Ravichandiran et al. *Molecules*, 2019. 24(7). 1437. DOI: <https://doi.org/10.3390/molecules24071437>

4. Synthesis and Antimicrobial Evaluation of 1,4-Naphthoquinone Derivatives as Potential Antibacterial Agents / Palanisamy Ravichandiran et al. *Chemistry-Open*, 2019. 8(5). 589-600. DOI: <https://doi.org/10.1002/open.201900077>

5. Kevin W. Wellington, Nomgqibelo B. P. Nyoka, Lyndy J. McGaw. Investigation of the antibacterial and antifungal activity of thiolated naphthoquinones. / *Drug Development Research*, 2019. 80(3). 386-394. DOI: <https://doi.org/10.1002/ddr.21512>

6. Naphthoquinone-derivative as a synthetic compound to overcome the antibiotic resistance of methicillin-resistant *S. aureus* / Ronghui Song et al. *Communications Biology*, 2020. 3, № 529. DOI: <https://doi.org/10.1038/s42003-020-01261-0>

7. Antitumoral, antileishmanial and antimalarial activity of pentacyclic 1,4-naphthoquinone derivatives / Alcides J. M. da Silva et al. *J. Braz. Chem. Soc.*, 2009. 20(1). DOI: <https://doi.org/10.1590/S0103-50532009000100026>

8. The Antimalarial Activities of Methylene Blue and the 1,4-Naphthoquinone 3-[4-(Trifluoromethyl)Benzyl]-Menadione Are Not Due to Inhibition of the Mitochondrial Electron Transport Chain / Katharina Ehrhardt et al. *Antimicrobial Agents and Chemotherapy*, 2013. 57(5). 2114–2120. DOI: <https://doi.org/10.1128/AAC.02248-12>

9. Synthesis and anti-platelet activity of thiosulfonate derivatives containing a quinone moiety / Khrystyna Bolibruket et al. *Scientia Pharmaceutica*, 2015. 83(2). 221-231. <https://doi.org/10.3797/scipharm.1411-14>

10. Synthesis Antitumor Activity and Docking of 2,3-(Substituted)-1,4-Naphthoquinone Derivatives Containing Nitrogen, Oxygen and Sulfur / Maicon Delarmelina et al. *J. Braz. Chem. Soc.*, 2015. 26(9). DOI: <https://doi.org/10.5935/0103-5053.20150157>

11. Antitrypanosomal Activities and Cytotoxicity of Some Novel Imido-substituted 1,4-Naphthoquinone Derivatives / Mozna H. Khraiweh et al. *Archives Pharmacal Research*, 2012. 35(1). 27–33. DOI : 10.1007/s12272-012-0103-1

12. Synthesis and Anticancer Evaluation of 1,4-Naphthoquinone Derivatives Containing a Phenylaminosulfanyl Moiety / Palanisamy

Ravichandiran et al. *Chem Med Chem*, 2019. 14(5). 532-544. DOI: <https://doi.org/10.1002/cmdc.201800749>

13. 2,3-Disubstituted-1,4-naphthoquinones containing an arylamine with trifluoromethyl group: synthesis, biological evaluation, and computational study / Hatice Yıldırım et al. *RSC Advance*, 2017. 7. 25753-25764. DOI:10.1039/C7RA00868F

14. The Antifungal Activity of Naphthoquinones: An Integrative Review / Debora et al. *Anais da Academia Brasileira de Ciências*, 2018. 90(1 suppl 2).1187-1214. DOI:10.1590/0001-3765201820170815

15. Enhancement of Antifungal Activity of Juglone (5-Hydroxy-1,4-naphthoquinone) Using a Poly(d,l-lactic-co-glycolic acid) (PLGA) Nanoparticle System / Tulin Arasoglu et al. *J. Agric. Food Chem.*, 2016. 64(38). 7087-7094. DOI: <https://doi.org/10.1021/acs.jafc.6b03309>

16. A. K. M. Mominul Islam and Joshua R. Widhalm. Agricultural Uses of Juglone: Opportunities and Challenges. *Agronomy*, 2020. 10(10). 1500. DOI: <https://doi.org/10.3390/agronomy10101500>

17. Simplifying Enzymatic Biofuel Cells: Immobilized Naphthoquinone as a Biocathodic Orientational Moiety and Bioanodic Electron Mediator / F. Giroud, R. Milton, B. Tan, et al. *ACS Catal.*, 2015, 5(2). 1240-1244. DOI: <https://doi.org/10.1021/cs501940g>

18. Synthesis and biological evaluation of novel (L)- α -amino acid methyl ester, heteroalkyl, and aryl substituted 1,4-naphthoquinone derivatives as antifungal and antibacterial agents / V. Tandon, D. Yadav, R. Singh, et al. *Bioorg. Med. Chem. Lett.*, 2005. 15(23). 5324-5328. DOI: 10.1016/j.bmcl.2005.08.032

19. Plumbagin (5-Hydroxy-2-methyl-1,4-naphthoquinone) Suppresses NF- κ B Activation and NF- κ B-regulated Gene Products Through Modulation of p65 and I κ B α Kinase Activation, Leading to Potentiation of Apoptosis Induced by Cytokine and Chemotherapeutic Agents / S. Sandur, H. Ichikawa, G. Sethi, et al. *J. Biological Chemistry*, 2006. 281(25). 17023–17033. DOI: 10.1074/jbc.M601595200

20. Gilchrist T.L. *Heterocyclic chemistry*. London: Marshfield, Mass.: Pitman, 1985. 372 p

21. Синтез нових азотовмісних похідних 2,3,6-трихлор-1,4-нафтохінону / Бучкевич І.Р. та інші. Вісник Національного університету «Львівська політехніка» – Хімія, технологія речовин та їх застосування, 2009, № 644. – с 111-114. URL: http://vlp.com.ua/files/25_39.pdf

22. Дослідження реакційної здатності аміногрупи в 2-, 6- та 7-положеннях 1,4-нафтохінону / Бучкевич І. Р., Хом'як С. В., Курка М. С. та інші. *Chemistry, Technology and Application of Substances = Хімія, технологія речовин та їх застосування*, 2018. Vol. 1, № 2. 88–97. DOI: <https://doi.org/10.23939/ctas2018.02.088>

23. Ластухін Ю.О., Воронов С.А. *Органічна хімія*. Львів.: Центр Європи, 2001. 864 с.

24. Synthesis of new 6,7(N,O)-heterocyclic 1,4- naphthoquinones / Buchkevych I., Kurka M., Krvavych A. et al. *Biointerface Research in Applied Chemistry*, 2021. Vol. 11, №.6. 13903–13910. DOI: <https://doi.org/10.33263/BRIAC116.1390313910>

25. D. D. Sanz Sharley; J. M. J. Williams. Acetic acid as a catalyst for the N-acylation of amines using esters as the acyl source. *Chem. Commun.*, 2017. 53. 2020-2023. DOI: <https://doi.org/10.1039/c6cc09023k>

26. PASS (Prediction of Activity Spectra for Substances) URL: <http://www.way2drug.com/PASS Online/>

27. Гойда О.А. Биофизические аспекты раннего онтогенеза животных. К.: Наук. Думка, 1993. 224 с.

28. Сіренко А.Г. Біологія розвитку. Івано-Франківськ, 2018. 304 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3566.pdf>

29. Synthesis, antibacterial and antifungal activities of new pyrimidinone derivatives / Oussama Cherif et al. *Heterocyclic Communications*, 2015. 21(4). 191-194. DOI: <https://doi.org/10.1515/hc-2015-0066>

30. Ширококов В.П. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія: підручник для студентів вищ. мед. навч. закладів. Вінниця: Нова Книга, 2011. 952 с.

Information about authors:

Buchkevych Iryna Romanivna,

Candidate of Chemical Sciences,

Associate Professor at the Department of Technology of Biologically Active Substances, Pharmacy and Biotechnology

Lviv Polytechnic National University

12, S. Bandery Str., Lviv, 79000, Ukraine

Kurka Mariia Severynivna,

Candidate of Chemical Sciences,

Associate Professor at the Department of Technology of Biologically Active Substances, Pharmacy and Biotechnology

Lviv Polytechnic National University

12, S. Bandery Str. Lviv, 79000, Ukraine